

# Рим аянды орнықтырады — он бесінші саны

*Соңғы сынақ: Жыртқыштың мүсініне қатысты пайғамбарлық қайшылықты ұғыну*

Jeff Pippenger

2024-09-03

Біз қазір аңның мүсінінің сыналу кезеңіндеміз, әрі Адвентизм тарихындағы алғашқы пайғамбарлық қайшылық енді қайтадан қайталануда. 2023 жылдың шілде айында ұлы періштесі Михаил Содом мен Мысыр деп аталатын ұлы қаланың көшесінде өлтіріліп жатқан Езекиелдің өлі, құрғақ сүйектерін ояту үшін төмен түсті. Аяның он бірінші тарауында олар Рухтың дарытылуы арқылы өлім ұйқысынан шығарылып, тірілтіледі. Езекиелдің отыз жетінші тарауында төрт жел туралы хабар бүкіл Исраил үйі деп анықталған өлі, құрғақ сүйектерді Жаратқан Иенің әскеріне айналдыратын хабар екені көрсетіледі. Даниял пайғамбар Жоханның өлтірілген екі куәсін бейнелейді; ол сондай-ақ өлі, құрғақ сүйектер жатқан аңғардағы адамдарды да, астарлы әңгіменің дана қыздарын да бейнелейді.

Миллершілер астарлы әңгімені орындап шыққанда, өздерінің тәжірибесінің сол астарлы әңгімеде бейнеленгенін таныды. Жүз қырық төрт мың да өздерінің кідіру уақытында болғанын тануы тиіс болады. Тоғызыншы тараудағы Даниял сияқты, олар Леуіліктер жиырма алтыдағы жеті уақыт арқылы бейнеленгендей, жаулардың жеріне бытырап жіберілгендерін тануы, сондай-ақ Набуходоносордың аңдар туралы құпия бейнесін де түсінуі қажет болады.

Осы жолдардың әрқайсысында Құдай Сөзінен алынған пайғамбарлық сынақ бейнеленген. Көшеде өлі жатқан екі куә қайта тірілген кезде Рухқа толтырылады. Езекиелдің өлі сүйектері пайғамбарлық хабарды естуге мұқтаж болды. Даниял өз бытыраңқы күйіне оянған кезде Мұса мен Еремияның жазбаларын зерттеп отырған еді. Екінші тарауда Даниял мен үш қадірлі жан өздерінің өлім жарлығының астына қойылғанын бейнелі түрде ұқтырылып оянды, содан кейін жасырылған, кейін мөрі ашылған пайғамбарлық нұр Даниял мен оның үш досын құтқарып қалды. Мысалдағы қыздар түн ортасында шыққан «айқай» арқылы оянады. Миллериттер Мәсіх кестедегі бейнелерден Өз қолын алған кезде оянды. Осы алты куәнің бәрінде өлі не ұйықтап жатқан жандарды оятатын нәрсе — пайғамбарлық хабар. Содан соң ол сынақ процесінің соңында екі таптың айқындалатын сынағын тудырады.

Осы жолдарға сүйене отырып, соңғы күндері жүз қырық төрт мың оятылған кезде, бұл — Езекиелдің төрт жел туралы хабары және Леуіліктер жиырма алтыдағы Мұсаның жеті ретке шашырау туралы хабары екені айқындалады. Бұл — бас періште Михаил алып келетін қайта тірілу туралы хабар. Бұл — Набуходоносордың аңдар мүсіні туралы құпия түсінік хабары.

Қыздардың сыналуы олардың майының бар-жоғына қарай жүргізіледі; бұл май «Құдай Рухының хабарлары» деп айқындалады. Миллериттер Құдайдың пайғамбарлық Сөзінің

ішінде өздерінің көрсетілгенін ұққан кезде, сондай-ақ оларды алғаш рет 1843 жылды болжауға алып келген сол дәлелдің шын мәнінде 1844 жылғы 22 қазанды көрсететінін көрген кезде оянды. Осы желілердің негізінде, соңғы күндерде жүз қырық төрт мың оянғанда, олардың құлшылық етушілердің екі тобын туғызатын пайғамбарлық сынақ хабарына оянатыны анықталады.

Осы желілердің барлығы да аңға және аңның мүсініне қатысты қалыптасумен бейнеленген пайғамбарлық сыналу кезеңінде өздерінің кемелді әрі соңғы орындалуын табады. Бұл сынақ жексенбілік заң кезінде қыздар үшін сынақ мерзімі жабылғанда аяқталады. Сондықтан қайта-қайта мөрі ашылған хабарды кімдердің түсінгенін айқындайтын сынақ ретінде бейнеленетін аңның мүсініне қатысты сынау үдерісі осы пайғамбарлық желілердің барлығымен бейнеленеді. Даниялдың он екінші тарауында білімнің артуын түсінетін дана адамдар тазартылу, ағару және сыналу ретінде бейнеленген үш сатылы сынақ үдерісінен өтеді. Бұл үш саты — Киелі Рух әкелетін әшкерелеудің сатылары, яғни күнә, әділдік және сот туралы әшкерелеуді білдіреді. Бұл үш саты — аула, Қасиетті орын және Ең Қасиетті орын. Бұл үш саты сондай-ақ Аянның он төртінші тарауындағы үш періштемен, сондай-ақ Даниял мен бірінші тараудағы үш лайықтының тәжірибесімен де бейнеленеді. Онда олар әуелі тағамға қатысты сынақтан өтті, содан кейін көзбен көруге қатысты сынақтан өтті, ақырында солтүстіктің патшасы — Набуходоносормен бейнеленген — берген үшінші сынақтан өтті.

Ал осы төрт жасөспірімге Құдай бүкіл ілім мен даналықта білім мен парасат берді; ал Даниял барлық аяндар мен түстерді түсіну қабілетіне ие болды. Патша оларды алдына әкелсін деп белгілеген күндер аяқталған кезде, әтектердің бастығы оларды Набуходоносордың алдына алып келді. Патша олармен сөйлесті; сонда олардың бәрінің арасынан Даниял, Ханания, Мишаил және Азарияға тең келер ешкім табылмады; сондықтан олар патшаның алдында қызмет етті. Патша олардан сұраған даналық пен түсінікке қатысты барлық істерде оларды бүкіл патшалығындағы барлық сиқыршылар мен жұлдызшылардан он есе артық деп тапты. Даниял 1:17–20.

Даниял мен үш адал жан үшін болған үш сынақтың соңғысы Набуходоносор арқылы жүзеге асырылды; осылайша, Даниял мен үш адал жан бейнелейтін соңғы пайғамбарлық сынақ Бабылға қатысты екенін меңзейді, өйткені Набуходоносор патша болды, ал Ишаяның жетінші тарауының сегізінші және тоғызыншы аяттарында патша, бір халықтың астанасы және «бас» өзара алмастырылатын нышандар ретінде белгіленеді. «Бас» соңғы күндердегі Қазіргі Бабылдың басын бейнелейді. Соңғы күндердегі сол «бас» — Аян кітабының он жетінші тарауындағы жезөкше әйел; оның мандайына: «ҚҰПИЯ, ҰЛЫ БАБЫЛ, ЖЕЗӨКШЕЛЕР МЕН ЖЕР БЕТІНДЕГІ ЖИРКЕНІШТЕРДІҢ АНАСЫ» деп жазылған.

Жүз қырық төрт мыңның соңғы пайғамбарлық сынағы ақырғы күндердегі қазіргі Бабылдың «басын» дұрыс не қате түсінуге байланысты. Олардың соңғы сынағы сондай-ақ қазіргі Бабыл мен Қазіргі Римнің өзара алмастырылатын рәміздер екенін, сондықтан қазіргі Бабылдың «басы» қай желіде де сол бір «бас» екенін түсінуді де қамтиды, өйткені олар өзара алмастырылатын рәміздер.

«Әлем дауылға, соғысқа және алауыздыққа толы. Алайда бір бастың астында — папалық билік астында — халық Құдайдың куәгерлерінің тұлғасында Құдайға қарсы шығу үшін бірігеді». Testimonies, volume 7, 182.

Даниял мен үш ізгі жас соңғы пайғамбарлық сынақтың — өйткені ол әрдайым пайғамбарлыққа қатысты сынақ — Рим тақырыбы төңірегіндегі сынақ екенін көрсетеді; себебі соңғы күндердегі бас — папалық билік, ол Бабылдың алғашқы басы Набуходоносормен бейнеленген, әрі дәл сол Набуходоносордың өзі Даниял мен үш ізгі жасты сынаған еді. Даниял мен үш ізгі жас арқылы бейнеленген дау-тартыс Адвентизмнің іргетастық тарихындағы алғашқы дау-тартыспен де алдын ала көрсетілген; ол Жаратқан Иенің қолымен бағытталған және өзгертілмеуі тиіс болған 1843 жылғы кестеде бейнеленген. 1843 жылғы кестеде көрсетілген дау-тартыс Даниял кітабының он бірінші тарауының он төртінші аятындағы көріністі орнатқан күштің кім екендігін — Антиох Эпифан ба, әлде пұтқа табынушы Рим бе — айқындау мәселесіне негізделген еді.

Соңғы күндердің тарихында жүз қырық төрт мың адам өздерінің пайғамбарлық түсінігі бойынша сыналатын болады. Пайғамбарлық түсінік соңғы сынның пайғамбарлық сипатта екенін қуаттайтын пайғамбарлықтың бірнеше желісі арқылы орнықтырылады. Бұл сын біртіндеп өрістеп, ақырында ғибадат етушілердің екі тобының көрінуімен өз қорытындысына жетеді.

Даниял кітабының он екінші тарауында бейнеленгендей, сынақ жаңа пайғамбарлық нұр мөрден аршылған кезде басталады, ал алғашқы сынақ — хабарды қабылдау ма, әлде оны қабылдамай кері қағу ма деген мәселе. Бұл сынақты Даниял «тазартылған» деп бейнелейді, ал келесі сынақты ол «ағарған» деп атайды; осылайша бұл үдеріс үшінші әрі соңғы сынақпен аяқталады, ол «сыналған» ретінде көрсетілген. Үшінші әрі соңғы сынақ — екі топтың «сыналатын» жері, әрі дәл сол жерде олардың майы бар ма, жоқ па екені айқын көрінеді.

Даниял кітабының бірінші тарауы соңғы сынақты тікелей айқындайды; сондықтан Даниял «аңның бейнесінің жасалуы» ретінде бейнеленетін, Құдай халқы «өтуі тиіс сынақты» — олардың «мөрленуінен» бұрын да, сондай-ақ жақында келетін жексенбілік заң кезінде «сынақ мерзімі жабылардан» бұрын да — айқындап отыр.

Аңның бейнесінің қалай қалыптасатынына қатысты сынақ үштік одақтың пайғамбарлық құрылымын түсінудің пайғамбарлық сынағын қамтиды. Айдаһардың, аңның және жалған пайғамбардың көптеген пайғамбарлық куәліктерге негізделіп орнықтырылған айқын пайғамбарлық құрылымы бар. Соңғы күндерде бұл үштік одақтың біртұтас пайғамбарлық күш ретінде қалай тоғысатынын түсіну — аңның бейнесінің қалай қалыптасатынын түсіну болып табылады.

Соңғы күндерде аңның мүсінінің қалай қалыптасатынын түсінудің маңыздылығын көрсететін қарапайым, бірақ күрделі мысал — Пауылдың 2 Салониқалықтарға арналған хаттың екінші тарауындағы күнә адамы туралы куәлігі. Пауыл пұтқа табынушы Рим мен папалық Римнің пайғамбарлық өзара байланысын қарастырады, әрі мұны істегенде, ол

«пұтқа табынушы Рим мен папалық Римнің пайғамбарлық өзара байланысы» табынушылардың екі тобын айқын көрсететін тақырып екенін анықтайды.

«пұтқа табынушы Рим мен папалық Римнің пайғамбарлық байланысы» туралы ақиқатты сүйетін бір топ, ал басқа бір топ бұл ақиқатты сүймейді, сондықтан күшті адасуға ұшырайды. Пауыл баяндап көрсеткен пұтқа табынушы Рим мен папалық Римнің пайғамбарлық байланысы — сол екі биліктің арасындағы байланысты, сондай-ақ сол екі биліктің Америка Құрама Штаттарымен байланысын бейнелейтін көптеген пайғамбарлық үзінділердің бірі ғана.

Пұтқа табынушы Рим — айдаһар, папалық Рим — аң, ал Америка Құрама Штаттары — жалған пайғамбар. Ахаб — он патшаның айдаһар патшасы; ол жезөкше Езабелге үйленген, ал Езабел жалған пайғамбарлардың қосарлы тобына үстемдік етеді. Ер пайғамбарлар Бағалдың пайғамбарлары болды, ал тоғайдың абыздары әйел тәңірі Аштаротты бейнеледі. Олар бірге, әйел абыздар мен ер пайғамбарлар арқылы бейнеленгендей, аңның мүсінін жасайтын ақырғы күндердің жалған пайғамбарын бейнелейді.

Айдаһар — Аян кітабының он жетінші тарауындағы он патшаның нышаны болып табылатын Ахаб, әрі сегіз патшалықтың ішіндегі жетінші патшалық. Алтыншы патшалық — Құрама Штаттар, Езабелдің жалған пайғамбарлары; жетінші патшалық — он патша, Біріккен Ұлттар Ұйымы, айдаһардың билігі; ал жетеудің ішінен шыққан сегізінші патшалық — өлімші жара алған бесінші патшалық, ол сегізінші әрі соңғы патшалық ретінде, яғни аң ретінде, қайта тіріледі; соған әрі соның бейнесіне Құрама Штаттар, ал содан кейін бүкіл дүние бейне жасайды.

Даниял кітабының бірінші тарауы Құдай Сөзінде бейнеленген Римді түсінумен байланысты соңғы пайғамбарлық сынақты айқындайды. 2 Салониқалықтарға арналған хат соңғы пайғамбарлық сынаққа пұтқа табынушы Рим мен папалық Рим арасындағы пайғамбарлық әрі саяси қатынас арқылы бейнеленетін Қазіргі Римнің құрылымы жөніндегі нұрдың да кіретінін көрсетеді.

Даниял кітабының екінші тарауы соңғы күндерде ашылатын бір құпияның бар екенін көрсетеді; сол құпия жүз қырық төрт мыңды сынайды, өйткені екінші тараудағы Даниял мен үш адал серігі Құдайдың соңғы күндердегі халқын бейнелейді. Ашылатын пайғамбарлық құпия, демек оларды сынайтын нәрсе, — Набуходоносордың аңдардың мүсіні туралы құпия түсі; осылайша ол, Уайт әпке жазып кеткендей, жүз қырық төрт мың үшін соңғы сынақты білдіреді: “the formation of the image of the beast.”

Даниялдың екінші тарауымен бейнеленген сынақ өлім қаупінің астына қойылған. Соңғы күндердің көрінісі ретінде ол Пауылдың, шындықты сүймейтіндердің басына келетін күшті алдауды атап көрсеткендегі үйреткенін растайды. Даниялдың тарихында оның түсінігі Бабылдың даналарын құтқарып қалды, бірақ соңғы күндердің ақырғы сынағынан кейін енді сынақ мерзімі болмайды.

Біз анықтаған Римнің рәміз ретіндегі дауына қатысты әрбір тармақ қазір жүріп жатқан дауға тікелей куәлік етеді. Жексенбілік заңнаманы ілгерілету қозғалысы қазір қараңғылықта өз жолын жасап жатқан шақта, Құдайдың пайғамбарлық Сөзі оның жақындап келе жатқанын айқындап көрсетуде; алайда жандардың өте азы ғана күннің балалары, ал күннің балалары емес болғандар сынақ уақытының құмының тез таусылып бара жатқанын сондықтан аңғармайды. Бұл Сестра Уайт соңғы қозғалыстар шапшаң болатынын көрсеткен жағдай аясында болып жатыр. 2023 жылдың шілдесінде Михаил Өзінің құдіретті әскерін аяққа тұрғызу үшін төмен түсті, бірақ әскердің бір бөлігі болу үшін алдымен орындалуға тиіс пайғамбарлық іс бар, және ол аңның бейнесі қалыптасып жатқан саяси ортада орындалады.

Аяқталуға тиіс пайғамбарлық қызметтің құрамына аңның бейнесінің қалыптасуын тану да кіреді. Пайғамбарлықты зерттеуші қазіргі тарихта болып жатқан оқиғалар арқылы Америка Құрама Штаттарында аңның бейнесін тудыратын діни және саяси факторлардың іске қосылып жатқанын тануға тиіс. Зерттеуші сондай-ақ Құдай Сөзінде баяндалғандай, аңның бейнесінің пайғамбарлық тұрғыдан қалай қалыптасатынын да тануға тиіс. Ол сондай-ақ Америка Құрама Штаттарында аңның бейнесі қалыптасып жатқан кезде, бір жүз қырық төрт мыңның ішінде Құдайдың бейнесі қалыптасып жатқанын да тануға тиіс. Ол соңғы күндер тарихының Миллершілердің өз тарихында Түн ортасындағы айқай хабары дамып жатқан кезеңдегі тәжірибесімен параллелін түсінуге тиіс; сол кезде олар астарлы әңгімедегі кідіру уақытының ішінде тұрғандарын оянып ұқты, сондықтан қыздар өздері екенін түсінді. Осы үш элементтің бәрі де 2023 жылғы шілдеде жүзеге аса бастаған пайғамбарлық сынақтың бір бөлігі болып табылады.

«Жол үстіне жол» ретінде, Адвент тарихында Римге қатысты туындаған әрбір қайшылық — соңғы күндерде қайталанатын қасиетті тарих. Римге қатысты ақырғы қайшылық — Құдай халқының 2023 жылдың шілдесінде келген хабарға оянудан бас тартуының тікелей салдары.

«Құдай Өз халқын оятады; егер өзге амалдар нәтижесіз болса, олардың арасына жалған ілімдер енеді, және солар оларды електен өткізіп, арамшөпті бидайдан айырады. Ие Өз сөзіне сенетіндердің бәрін ұйқыдан оянуға шақырады. Осы уақытқа лайық қымбат нұр келді. Бұл — тура алдымызда тұрған қауіп-қатерлерді көрсететін Киелі кітап ақиқаты. Осы нұр бізді Жазбаларды ыждағатпен зерттеуге және өзіміз ұстанатын ұстанымдарды барынша сындарлы түрде тексеруге жетелеуі тиіс. Құдай ақиқаттың барлық қырлары мен қағидаларының дұғамен және оразамен мұқият та табанды түрде зерттелуін қалайды. Сенушілер ақиқаттың нені құрайтыны туралы жорамалдар мен айқындалмаған түсініктерге сүйеніп тоқмейілсімеуге тиіс. Олардың сенімі Құдай сөзінің үстіне берік негізделуге тиіс, сонда сынақ уақыты келгенде және олар өз сенімдері үшін жауап беру мақсатымен кеңестердің алдына әкелінгенде, іштеріндегі үміттің себебін момындықпен және қорқынышпен айта алатын болады.

«Қозғандар, қозғандар, қозғандар. Біз дүниеге ұсынатын тақырыптар өзіміз үшін тірі шындық болуға тиіс. Біз сенімнің іргелі баптары деп есептейтін ілімдерді қорғау барысында ешқашан толықтай негізді емес дәлелдерді қолдануға жол бермеуіміз маңызды. Мұндай дәлелдер қарсыласын үнсіз қалдыруы мүмкін, бірақ олар шындыққа

күрмет көрсетпейді. Біз қарсыластарымызды тек үнсіз қалдырып қана қоймай, ең жақын әрі ең қатаң тексеріске де төтеп бере алатын орнықты дәлелдерді ұсынуға тиіспіз. Өздерін пікірсайысшы ретінде тәрбиелеген адамдарда Құдай Сөзін әділдікпен қолданбау қаупі зор. Қарсыласпен жүздескенде, сенушіге жай ғана сенімділік беруді көздеудің орнына, оның санасында айыптау емес, илану тудыратындай етіп тақырыптарды ұсыну — біздің шынайы талпынысымыз болуға тиіс.»

«Адамның зияткерлік ілгерілеуі қандай болса да, ол бір сәтке де Киелі Жазбаларды терең әрі үздіксіз зерттеудің, молырақ нұр алу үшін, қажеті жоқ деп ойламасын. Халық ретінде біз жеке-жеке пайғамбарлықты зерттеушілер болуға шақырылдык. Құдай бізге ұсынатын нұрдың қандай да бір сәулесін айыра тануымыз үшін, біз қырағылықпен бақылауымыз керек. Біз ақиқаттың алғашқы шапағын қағып алуға тиіспіз; және дұғалы зерттеу арқылы анағұрлым айқынырақ нұрға ие болуға болады, оны өзгелердің алдына ұсынуға болады». Testimonies, Volume 5, 708.

Миллер заманындағы протестанттар грамматика ережелеріне бағынудан бас тартып, он төртінші аяттағы “сондай-ақ” деген сөзді елеменді таңдады; ал бұл сөз грамматикалық тұрғыдан “сенің халқыңның тонаушылары” он төртінші аят орналасқан үзінділерде бейнеленген оқиғалар ағысына енгізіліп отырған жаңа бір билікті білдіретінін айқындайды. Дәл осыны Урия Смит те істеді: ол отыз алтыншы аяттағы және кейін қырықыншы аяттағы солтүстік патша отыз бірінші аяттан бері сөз болып келе жатқан сол солтүстік патшаның өзі болуға тиіс екенін дәлелдейтін грамматикалық айғақты елемеді.

Бүгінде Америка Құрама Штаттары «қарақшылар» деп үйрететіндер Сестра Уайттың соңғы күндердегі қудалаушы екі негізгі күш ретінде папалық билік пен Америка Құрама Штаттарын айқындайтын бір үзіндісін қолданады да, Сестра Уайт Еуропаны анықтау үшін пайдаланған «ескі дүние» деген сілтемені шын мәнінде өткен тарихты білдіреді деп дәлелдеу үшін грамматиканы бұрмалайды. Аталған үзіндідегі грамматика мұның қате жорамал екенін дәлелдейді, әрі Сестра Уайттың сол үзіндіде «ескі дүние» тіркесін қолдану тәсілі оның өзге жазбаларында оны қалай қолданатынымен үйлеседі. Ол мұны осылай қолданғанда, «ескі дүние» деген тіркесті «жаңа дүниеге» қатысты Еуропа мен Америкалардың арасын айыру үшін пайдаланатын тарихшылармен де келісімде болады.

«Ескі Дүниедегі римшілдік пен Жаңа Дүниедегі діннен безген протестантизм Құдайдың барлық өсиеттерін қастерлейтіндерге қатысты ұқсас бағыт ұстанатын болады». Ұлы тартыс, 615.

Грамматикалық тұрғыдан алғанда, «қудалайтын болады» деген тіркес «ескі дүниемен» де, «жаңамен» де бейнеленген екі биліктің те соңғы күндері Құдай халқын «қудалайтынын» білдіреді; сондықтан бұл сөйлем «ескі дүниеге» өткен тарих ретінде, ал «жаңаға» соңғы күндер ретінде сілтейді деу — грамматикалық қате. «Жол үстіне жол» қағидасы бойынша Римге қатысты барлық ескі даулар соңғы күндердің пайғамбарлығын зерттеушіге, олар аңның мүсініне байланысты сынаққа ояғанда, сол жағдайдың сенің халқыңның қарақшыларының дұрыс анықталуы көрінетін ортаны да қамтитынын ұқтырады. «Қарақшылардың» дұрыс түсінігі 1843 жылғы ізашарлар кестесінде баяндалған, сондықтан

ол — Пайғамбарлық Рухының беделімен расталған іргелі ақиқат. Бұл пайғамбарлықты зерттеушілер өздерінің ақырғы сынағына оянғанда, «қарақшылар» тақырыбының да іргелі ақиқаттар мен Пайғамбарлық Рухына қарсы жасалатын соңғы шабуылды бейнелейтінін көрсетеді.

Бұл ойларды келесі мақалада жалғастырамыз.